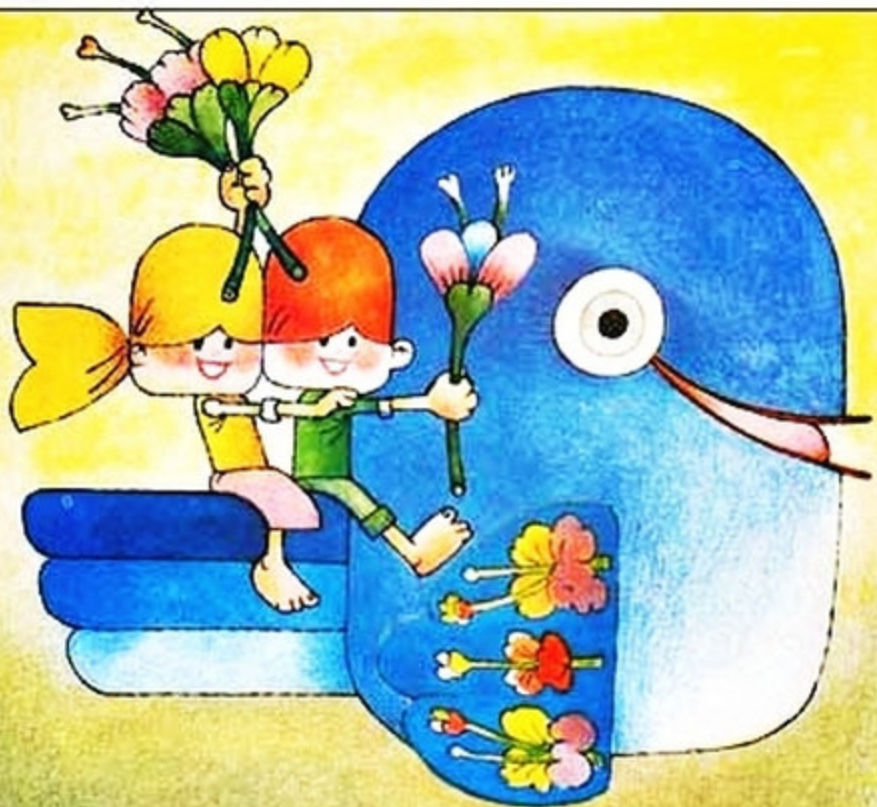

ВУК МИЛАТОВИЋ
АНАСТАСИЈА
ИВКОВИЋ

БУКВАР

ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ
И НАСТАВНА СРЕДСТВА
БЕОГРАД

Але жі сөз
Оңай сөз,
Оңай нұсқа,
Оңай сөз:
Тағы нұсқа,
Оңай сөз,
Екі сұрақ,
Екі аяқ!
Тағы дүние,
Злата тұл,
Оңай тұл,
Оңай жұл,
Сөзді таста,
Бұны жұл,
Жігіт сұрақ,
Жігіт аяқ!

www.kazakhstan.gov.kz

ВУК МИЛАТОВИЋ • АНАСТАСИЈА ИВКОВИЋ

БУКВАР

ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ДВАНАЕСТО ИЗДАЊЕ

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ
И НАСТАВНА СРЕДСТВА
БЕОГРАД 1999

МИ РАСТЕМО! МИ РАСТЕМО!

Подржите ђака!
Част ђаку!
У победе с ђаком!
Живео ђак!

Душан Радовић

ЈА ИДЕМ У ШКОЛУ

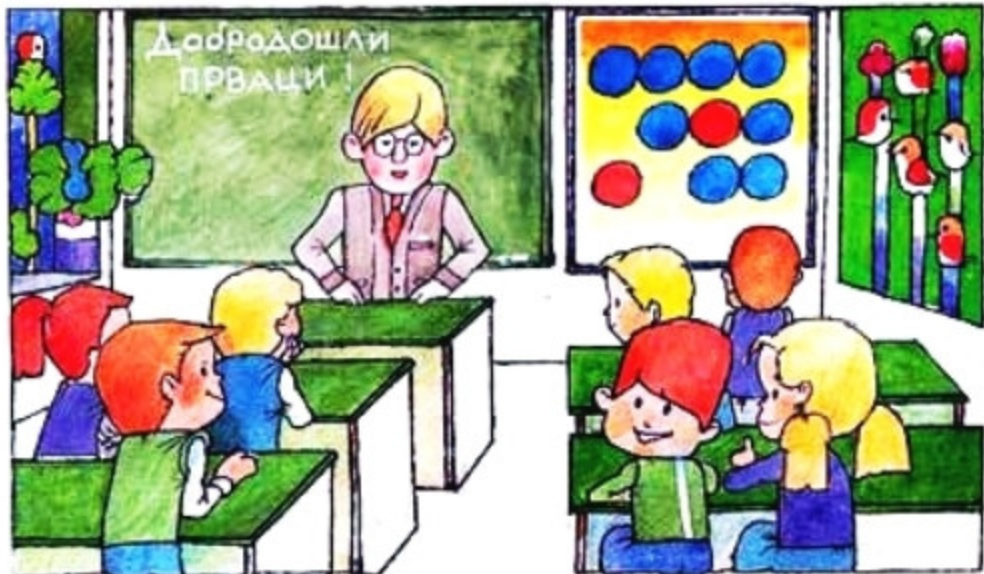

ДОБРОДОШЛИ, ПРВАЦИ!

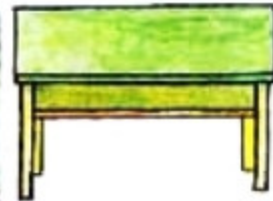
УЧИОНИЦА

мама и тата

табла

клуба

рачунар

МОЈЕ ОМИЉЕНЕ ИГРАЧКЕ

Ћиху, ћиху, ћиху-ху!

Меда воли мед.

ШКОЛСКИ ПРИБОР

свеска

оловка

гумица

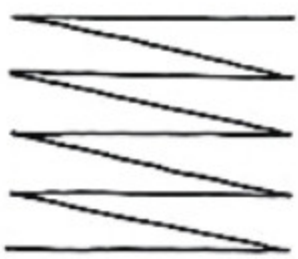
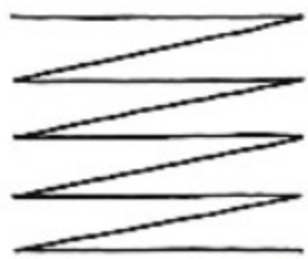
зарезач

троугаоник

лењир

У БИБЛИОТЕЦИ

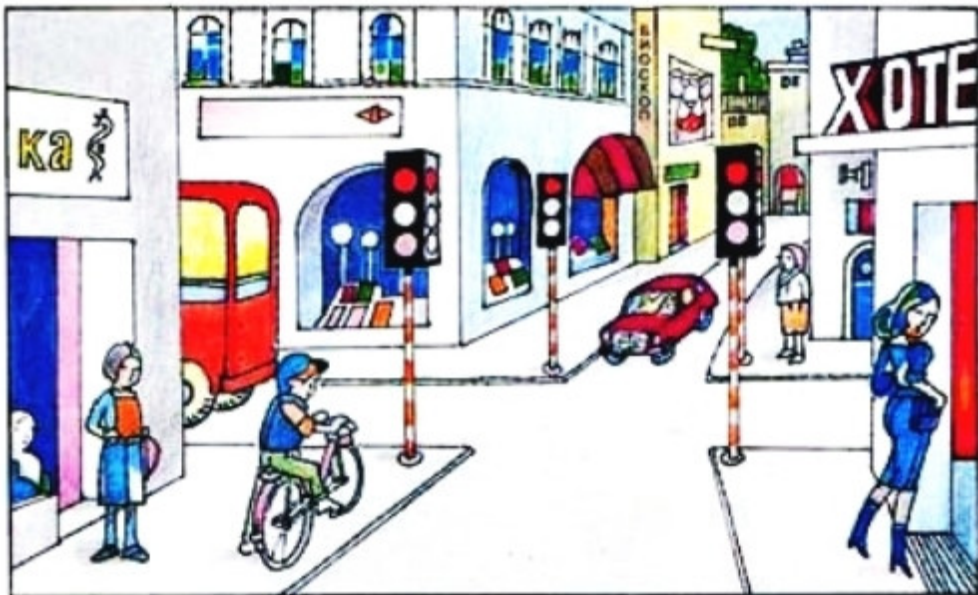

Књига је најбољи друг.

ГРАД

зграда

ауто

бицикл

семафор

аутобус

Нека прича шта ко хоће,
најбоље је јести воће.

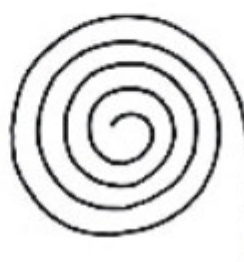
јабука

крушка

шљива

дуња

грожђе

НА ИЗЛЕТУ

Мама има

Тата има

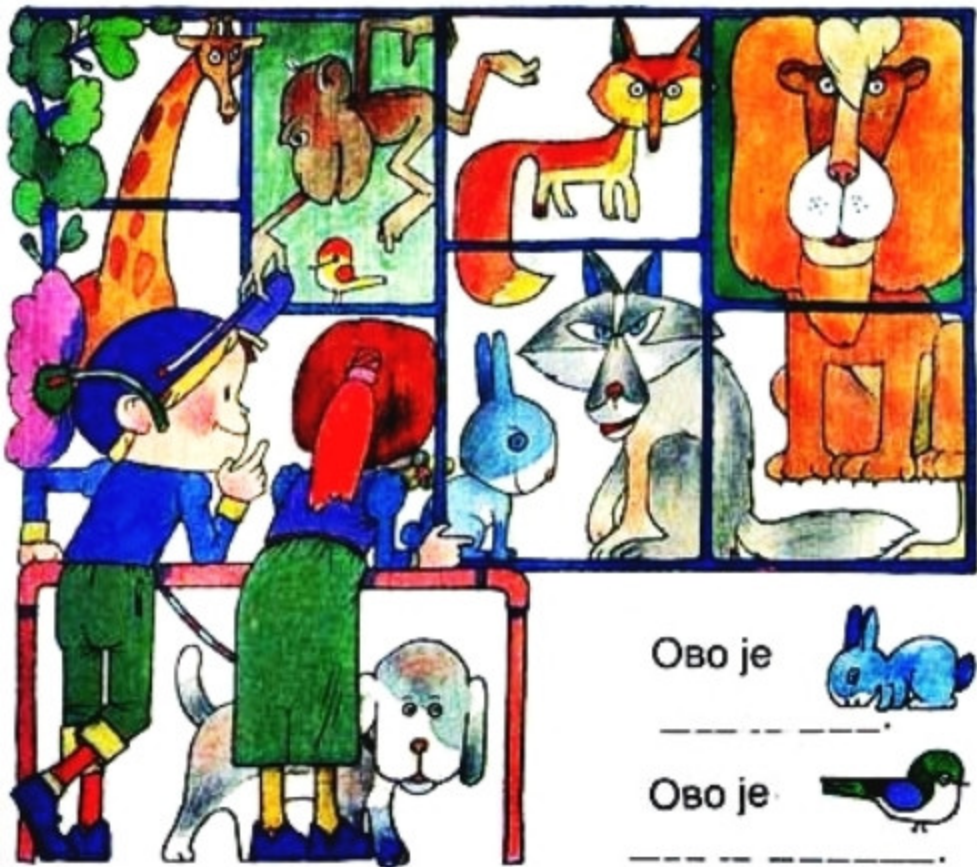

Деда има

У ЗООЛОШКОМ ВРТУ

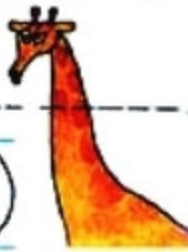
Ovo je

Ovo je

Ovo je

МИ СЛУШАМО

З-з-з

Цвр-цвр-
-цвр

фијууу

Ја сам
Ана.

Ја сам
Бора.

Мијау-мијау

Ав-ав-ав

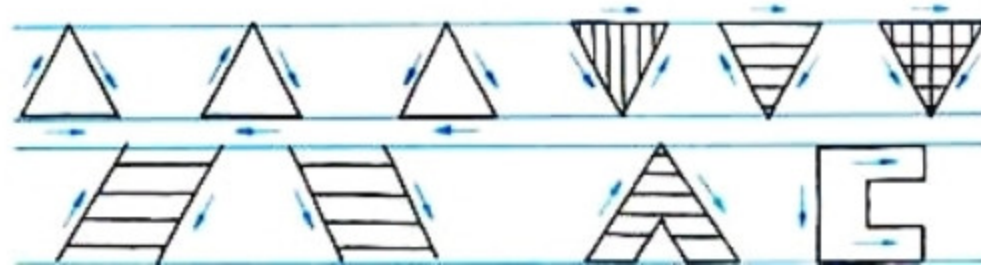

УДАХНИ – ИЗДАХНИ!

ПРИЧА О ПТИЦИ

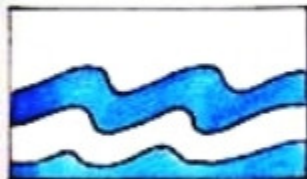

Неша је у

Миша и Ана

Ала је дивота кад се неко купа!

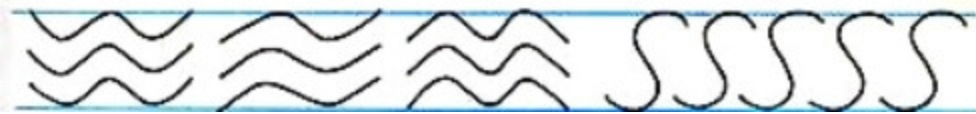
вода

риба

чамац

НА УЛИЦИ

Марко прелази улицу.

На семафору је светло.
Марко чека.

На семафору је светло.
Марко је кренуо.

ПРСТИ СЕ ИГРАЈУ

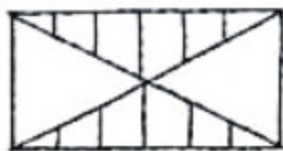
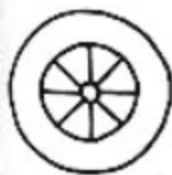

НЕПРАВИЛНО

Ученик
седи

ПРАВИЛНО

Нена има

Саша има

Мира има

Аца нема

Ана вози

Маца је на

Птица је у

Пера има

пера

налив-пера

Ја сам Пера.

МИ УЧИМО СЛОВА

Aa

a _ _ _ (авион)

Aa

a _ _ _

a _ _ _

A _ _ _

_ _ _ a

_ _ _ a

_ _ _ a

_ _ _ a

_ a _ _

_ a _ _

_ a

Aa

Ä

Aa

Aa

A a

A a

AAAAA

-----a

5 a

A a

a

a

Мм

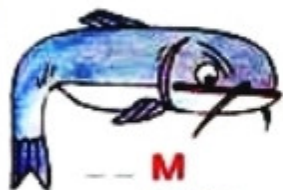
Мм

М __ (МИШ) __

М __ а __

Мама
__ а.

М

Мама
__ а.

М __ а __

Мама
__ а а.

M m

M m

Mama

Mama, mama!

Mama, mama!

ma

an

Mama mama!

Ии

Ии

и _____ (игрaчкa)

и _____

_____ и

_____ и _____ а

Мама и Мима

Мама има

Мима има

Мама има

Мима има

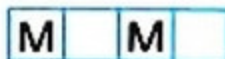

и

им

има

имам

М	
И	М
	А

Uu

Uu

Mama, u mam

Mama, u mam

Mama u mama

Mama u Mama

Ano, ano, mama!

Тт

Тт

т ____ (точак)

т ____

__ат

Мама и **тата**

Мама
и **тата**

Мама

Тата

Тата и
Мита

Тата: Мат.
Мита: Мат.

т __а__т__

т   т
ти   та
тим   тама

ма   ма
ми   ма

та **Т** а
Ми **Т** а
Ма **Т** а

Мма

Мма

мама

тата

Митя

Мама, тата и Митя

Тата, тата, мам

Тата мам

Мама тати

Тата и Митя!

СНАЛАЖЉИВИ ЗЕЦ

А
ФУДБАЛ

О А А
КОШАРКА

Oo

o _ _ (око)

o _ a _

o _ _

o _ _

Тома и Мита

Тома има

Мита има

Тома има

Мита има

Тома има

Мита има

Тома има

То има и Мита.

М
мат
Мато

О о

О о

Ано, ано, Плато!

Ано, ано, Митто!

Митто, Митто, имамо _ат.

Митто, Митто, имамо _ати.

ма
и
о

м

а
а
оти

П

м

о

та

ма

Мама мотта _о_а_.

Нн

Нн

н _ _ (нож)

но _

_им_н

_ _оно

_анана
нана
Ана
а

Ана и Нино

Ана има

Нино има

Ана има

Нино има

Ана:

Нино, ми имамо татин

Нино:

Ана, ми имамо мамин

О	М	О	Т
	И		
	Т		
	А		

Н	А
И	Н
Н	А
А	

АНИ А И А

Нн

Нн

Нана-мамина мама.
Нина-Анина мама.

Нино, Пина и нана

Нино ита

Пина ита

Нана ита

Ано, Пина, ано, Нина.

Сс

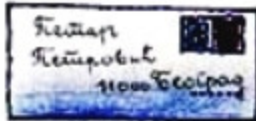

Сс

с __ (сат)

_ ас

_ ИСМО

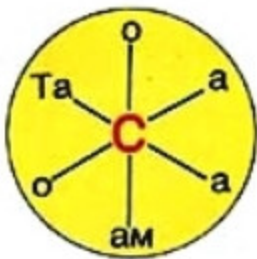
с	с
со	са
сом	сат

Тата **с**нима.
 Тина има **с**ина.
 Он има **с**ат.

Сима и Тома
Сима носи .
 Он има **с**ина Том __.
 И Тома носи .

Сима носи на .

Тома носи **с**ат на .

С с

С с

Сита ита сита,
Таса ита сина.

Имам осам
Ти си татин син.
Мама, мама, нисам сам.
Стамани, стамани, Тасю!

Симин сан

Снио Сима сан:

сом има ,

оса носи ,

сом снима ,

 снима сома.

Сат има ,

 носи ,

см__ан Симин сан.

сом
нос

Тома
омот

--- Н_А_А
ЦРВЕНКАПА

Ее

(ексер)

Рр

(рачунар)

Ема
мете
сено

Ристо
Мира
Момир
Мерима
Сретен
Тамара
Марина

Емина рано рани.
Роса рано роси.
Марина и Нена носе мараме.

Ирена снима

Ирена: Емире, смири се,
снимам те!
Емир: Ирена, сними и море.
Ирена: Емире, само трен!
Емир: Само ти сними.
Ирена: Снимам! Снимам!
Емир: Сними, то мени не смета.
Ирена снима Емира и море.

НЕ
СЕ
ЕМИ

НА

РАТО
_____
_____

МИР

Ее

Рр

Раџари

Раџар Среџа оре.

Он ита .

Са Среџат оре

Еџир.

РАТАР

Рисџа носи

Маџир носи .

Еџо и

Аџера са .

РИС

Jj

(jaje)

Уу

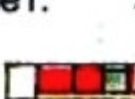

(уво)

ја _ у _ а
ној
сија _ и _ а

Јасна рано устаје.
Јутро је мирисно и сјајно.

Сестре

Јана и Јасна су сестре.
Оне носе мараме.
Јасна има ауто.
Јана има тротинет.
Оне устају рано
јер морају у

Јана
асна

усне
астронаут
_ ут

Јеси ли ти то ту?
Јеси ли то ти ту?
Јеси ли ту то ти?

Уна
Тутин
Рума

У у

У у

На сајту

Маја и тата су на сајту

Мија и мама су на сајту

Сјајно је на сајту

Исто је и на сајту

Маја носи са сајна

Она је уторна.

За мтап

А ми?

За мтап

Мајстор Мита

Мита је мајстор.
Он има сина Стојана.
Мита је неуморан.
Он монтира на ауто.
Стојан у стану .
Мајстор Мита има

Он устаје рано.

Ј Ј А
А Е С
С М Е
М И С
И Р Т
Н И Р
А Н А

ТО

МОЈ РА_НИ _АН МОЈ РАДНИ ДАН

Лл

(лист)

Љљ

(Љубичица)

ласта
лето
_ал
Емил
село
јелен

љуљати
Љвиљана
Смиљана
Оља

Лист је слетео на тло.
Сестра љуља Љвиљану.
Смиљана је Рељина сестра.

Лето.
Љвиљан расте.
Милан листа атлас.
Милена је слистила торту.
Смиљана стално са мамом летује.
Мала Јелена стално носи мамину мараму.
Реља се јутрос наљутио на сестру Љвиљану.
Мала ласта је слетела на тло.
Љвиља је старија Лелина сестра.
Љвиља је Лелина сестра.
Лист је слетео.
Ласте лете.
Јесен.

Љља

л				
		с	т	
л		с		а
љ				на

А а

Љ љ

На

Лела и Љиљана се љубљају.

Ља не сме на .

Она је на .

Љиљана и Лела јој се смеју.

Ља се љути.

Ја се љути.

А ти?

Ја се не љути.

Ш ш

(шешир)

Ш ш

шума
шити
миш
туш
ташна
машна

ш
шум
шумити
шумор
шуморити
шумар

Маша у шуми

Маша је отишла у шуму.

У шуми је нашла

Али, ето ти !

 Маша је села у
је Машу носио у село.

Тамо су Машини мама и тата.

У селу су лајали

 су јурили

Маша је остала у

Мама и тата су нашли малу Машу.

М

МАР

Шш

Шш

Миша у шуми

Ћесен је.

Миша је отишао у шуму.

Шума тирише.

Шума мушти.

Миша је ослушњао.

Шта је то?

То је срна!

Миша се настелио
и отишао.

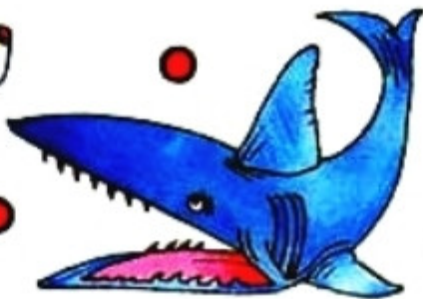
Ћа слушати. А ти? И ја слушати.

ШТА ЈЕ СМЕШНО

је у лету.
нешто смера.
шумом скита.
је на тротинету.
је у мору.
је у обору.
лију тера.
се у штали рита.

ШТА ОНИ РАДЕ?
ШТА ОНИ
РАДЕ?

Гг

Пп

грана
шлаг
нога
г
го
гора
Горан
горани

паун
реп
папир

п
пар
пара
парати
опарати
распарати

То је Глишина гума.
Горан игра, а Гаша глуми.
Петар пише Паји прво писмо.
Пошто, Петре, папир и писмо?

Горан

Горан је малишан
с планине Голије.
Има малу Гину
и много . . . . је.

Што се мама смеје
то му ништа није.
Гини пише писмо,
јер много . . . . је.

ПОТОП
ТОПОТ

пру
пе
сна
но
сло

ГА

Т т

П п

Мира мли шала

Јао, јао јао,
мали Петар љао.

Јао, јао јао,
мали Ђиша љао.

Ето, ето улету
јурим на трошкету.

„Је л' то м'ра м' шала?“
миша Тоја мала.

То је само шала,
то је само шала.

Зз

(змај)

Вв

(вук)

зима
улаз
излаз
з
Зора
Зоран
Зорана

вук
мрав
товар

в
ви
вис
висити

Зове Зора са прозора.
Весна и Воја су у врту.

Зоранов змај

Зоран је направио змаја.
Змај је узлетео увис.
Ветар је терао змаја.
Змај је летео све више и више.
Зоран се поносио.
Змај је постао сасвим мали.
Нестао је у висини.

о у о о
у у о о
ло се **В** о о
се е р е р

зо
со
зе
се

ВА

Зз

Вв

Зима

Стимла је зима. Пао је снег.
По ливама су нови леденици.
А на јелата су разне ледене.
Прозори имају нове завесе.
Малешани се играју на снегу.

Они праве

Плаво је море.

Плаво је језеро.

Плави су снови.

Али најплавлје су

моје маме.

ЈЕСЕН У ШУМИ

Јесен је.

Пријатељи Зоран, Павле и Горан су
отишли у шуму.

Росило је по гранама.

Шума је тамна.

Све је мирисало на влагу.

Лето је прошло: нема више песме

и зелене траве.

Магла се спустила по пољима.

Време је тмурно.

Зоран: Нема више листова на гранама.

Павле: Нема, јесен је све прогутала.

Горан: Па, јесен нема уста.

Павле: Нема, али нема ни оне лепе шуме.

Зоран: Је ли она отишла сама, или

је јесен прогутала?

Горан: Зашто је јесен прогутала шуму?

Стварно, зашто је јесен прогутала шуму?

Јесен је

- тмурна и пуна влаге.
- прогутала шуму.
- мирисала у шуми.
- магловита.
- шуму умотала у маглу.

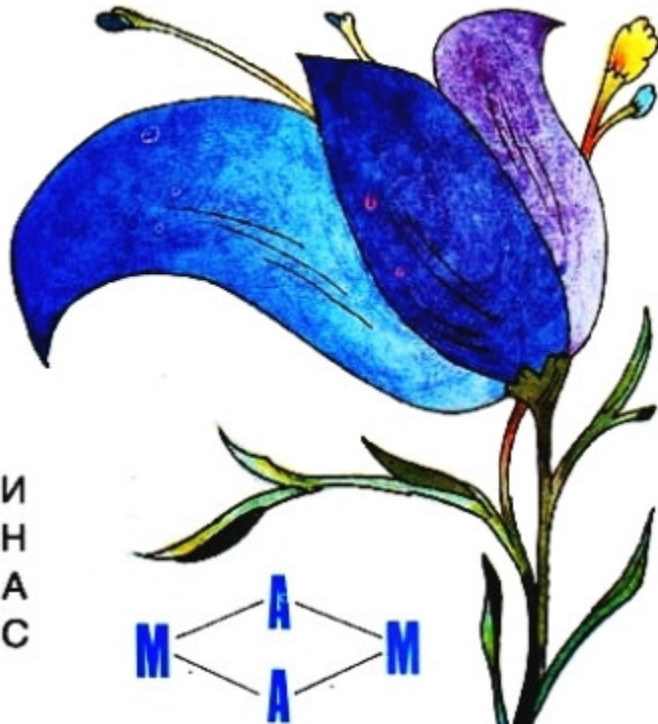
МОЈА МАМА

Моли Пера,
моли Вера:

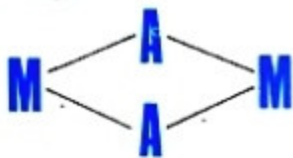
– Смеј се, мама
смеј се с нама.

Певај, мама,
певај с нама.

Играј, мама
играј с нама.

М И М А И
И М У В Н
В О М О А
О М А Л С
Л А М

ЗАШТО САМ МАЛИ?

Мама ми пева: Ти си моје злато!

Мама стално мисли на мене.

Мама ме милује, мама ми се смеши.

Мама ми вели: Ти си још мали.

Али зашто, зашто сам ја мали?

Ето, то не могу да сазнам.

Ја знам зашто волим моју маму.

Ја знам зашто волим мога тату.

Знам и зашто волим моју сестру.

Али не знам зашто сам мали.

Кк

(кључ)

Дд

(деда)

капа
сок
екран
К
ко
КОС
коса
КОСИТИ
ИСКОСИТИ

дете
лед
седло

Д
да
дан
Дана
данас

Деда

Ко ме увек мило гледа?
Ко ми лепо приповеда?
Сам погоди!
То је _____.

Ко ми даје доста меда?
Ко ми даје сладоледа?
Сам погоди!
То је _____.

На колена ко ме седа?
Ко ми дивно приповеда?
Ко ме носи и милује?
Сам погоди!
То је _____.

Л	И	П	А
И	В	А	Н
П	А	У	К
А	Н	К	А

— им
— ома
— ама
— ише

— им
— ома
— ама
— ише

Кк

Дд

Чу кад лимаш — знам да знам.

— Народна умотворина —

Речео медвед:

— Родиле ове године крушке.

А неко ја чулима:

— Откуда ти знам?

— Зато што су ти миле и драге.

ПОСЛОВИЦА

Пријатељ се у невољи познаје.

ЗАГОНЕТКА

Кад се види — не види ме нико;

кад се не види — види ме свако.

(Мрак)

лио	}	К
ма		
ја		
ра		

дар	}	Д
нос		
нук		
ле		

ме	}	д
де		
ре		
ле		

Бб

(бубамара)

Бб

бор
бара
голуб
руб
лабуд
дубак

Биљана купује банане.
Бели облак је на небу.
Бора иде уз брдо.

Бубамара

Бубамаро, лет, лет,
у широки лети свет!
Донеси ми писмо!
Видели се нисмо
још од прошлог маја,
ја и ујка Паја.

Београд
орислав
исерка
ранко

ЗАГОНЕТКЕ

- 1) Беле коке с неба пале
наша врата затрпале. (Снег)
- 2) Бије те, а не видиш га. (Ветар)
- 3) Без мене је тама по свим собама. (Прозор)

БД

БД

Београде, добро јутро!
Београд-главни град Југославије.
Београд-вели град
Београд-лепи, најлепши град
Београд-једна варош, а таласице реке.

Волите Београд
свакога дана
помало!

Београд нема
никог другог
осим вас!

ИДЕ ЗИМА

Зима иде,
иде зима,
мали зека
шуму има.
Зима иде,
иде зима,
мали зека
мајку има.
Зима иде,
иде зима,
мали зека
бунду има.
Само једно
зека нема:
секу да јој
кревет спрема.

Слон

Деда му је слон,
тата му је слон,
ујак му је слон,
тетак му је слон
и брат му је слон.
Шта је онда он?

ШОР

НОС

СНЕШКО
БЕЛИЋ

У ТРАМВАЈУ

Горан се вози трамвајем.
Седео је поред прозора.
У трамвај је ушла једна бака.
Сва седишта су била заузета.
Бака би морала да стоји.
Горан је зато устао.
Помогао је баки да седне.
Бака је помиловала Горана по коси.
Села је на Гораново место.
Трамвај је кренуо даље.

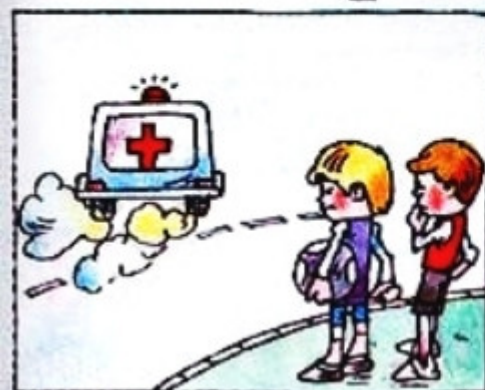
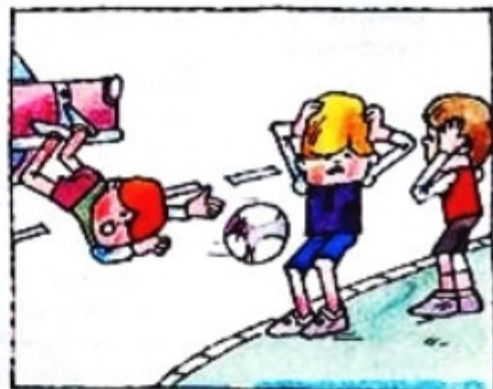
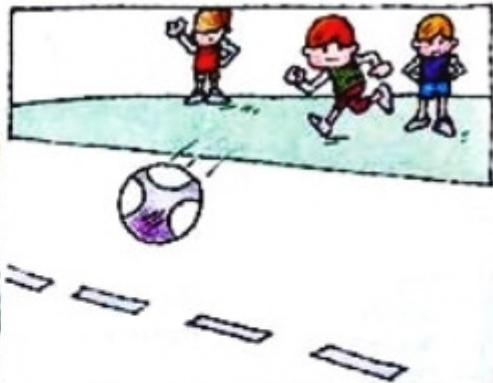

ЗАГОНЕТКЕ

Гураво прасе све поље попасе.
(Срп)

Гурава кобила све поље побила.
(Коса)

ДОГАЂАЈ НА УЛИЦИ

Чч

(чаша)

ћћ

(ћилим)

- чај
- обруч
- значака
- прича
- причати
- препричати
- испричати
- распричати

Чича срче чај из чаше.
Четири чавчића на чунчићу чучећи цијучу.

Мачак и вук

Навале чобани да убију вука. Он побегне у село.
На плоту угледа мачка, па му рече:

- Молим те, који је добар човек у овом селу?
Идем да ме сакрије. Чобани могу да ме убију.
- Иди Чеди.
- Не могу, појео сам му јаре.
- Онда иди Чаславу.
- Не могу, удавио сам му вола.
- Онда иди чича Миловану. Он је добар човек.
- Нећу моћи, растргао сам му краву.
- Онда иди чича Ивану. И он је добар човек.
- Не могу, појео сам му теле.
- Е, мој вуче, рече мачак, свима си зло учинио.
Како онда према теби људи да буду добри?

- ћуран
- пећ
- кућа
- петлић
- репић
- путић
- штапић
- сточић

- _ути
- ве_е
- у_и
- ку_е

- _ути
- ве_е
- у_и
- ку_е

Ч ч

Ч ч

Чик, чворче

Чича
чворац
чува
чету
чавки.

Чик, чворче,
чвркни
чавки
чвргу.
Чик!

чуна
чан
чунар → чина

Чуран

По дворишту
чуран меће,
ваздан љућна
и следеће.

Главан вије,
мири реј:
- Чулке тоје,
сам сам
леј!

арућ
љућ
нос
реј → ић

Хх

(хлеб)

Жж

(жир)

хлад
хладан
дах
прах
уздахнути
издахнути

жаба
нож
мрежа

ж
жар
Жарко
жарити
ужарити
зажарити

Ш

ру_и ру_и
те_и те_и
ма_е ма_е
_али _али

Хлеб

Да сам чаробни пекар,
умесио бих огроман хлеб.
Хлеб велики као Сунце.
Хлеб који би нарастао до звезда.
Хлеб од којег би сваки био сит.
Хлеб бео, мек и топао.
Хлеб златокори.
Тако би замиришао
да би привукао све малишане света.

Живот пужа

Од једнога жира
па до неке руже
пуж два дана пуже,
а можда и дуже.

А уз пут дрема
и у стану жмури.
Времена има,
зашто да жури?

Хх

Жж

Хвала
Хвала лейо,
лейо хвала,
хвала, хвала,
драга мама,
за све што си
мени дала.

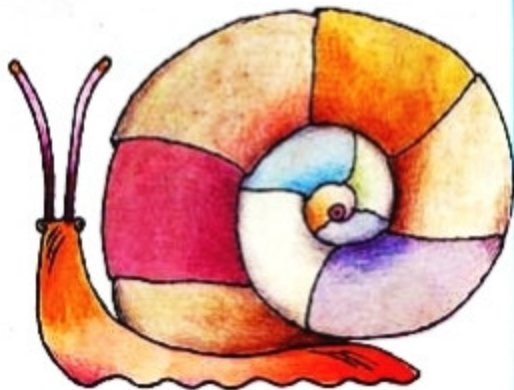

Пузцу
Пусти, пузцу,
погове,
да схвати мо
валове,
да опремо
дарове.

Ко има много игала,
а не зна шити?

Ко своју кућу носи
на леђима?

ЗЕЧИЋИ

У зору је мајка помиловала своја четири зечића и рекла:

– Одох да тражим хране.

Кад је прошло подне, један зечић је плачним гласом рекао:

– Гладан сам као вук.

Други зечић се тресао од зиме.

– Зима ми је.

Трећи зечић је тражио:

– Жедан сам. Дајте ми воде.

Четврти зечић није био тужан. Отрчао је хитро у башту и донео купуса. Затим је отрчао на извор по воду.

Зечићи више нису били ни гладни ни жедни.

Снегу

Падај, падај, снеже,
Нек се гора слеже,
Нек зечеви беже,
Јер се ражањ реже.

ЛАКА ЗАГОНЕТКА

Ко ће први да се сети:
КРИЛА НЕМА
ПОЉЕМ ЛЕТИ.

Сетимо се један Петар:
ТО ЈЕ ВЕТАР.

Жељкина лутка

Жељка седи испред куће и држи лутку без главе.

Док људи пролазе, она разговара са лутком.
Један чика застаде па јој рече:

- Како можеш да разговараш са лутком која није жива?
- Она је жива – брзо одговори Жељка.
- Како је жива кад нема главу?
- Има главу – одврати Жељка.
- Нема главу – рече чика љутито.
Има . . .
- Нема . . .
- Али ви, чико, не умете да се играте!

ЧАС

МАЈ

ЗАГОНЕТКА

Чучи чуча,
бежи бега,
скочи чуча
и ухвати бегу.

ДЕТЕ И ЛЕПТИР

Дете

Лептирићу, шаренчићу,
Ходи к мени амо!
Ево имам лепу ружу,
Омириши само.

Лептир

Ја бих дош'о, ал' се бојим
Какве игле клете,
Стиснућеш ме, пробошћеш ме,
Па онда збогом светел!

Дете

Нећу, лепко, нећу, лепко
Живота ми мога.
Само хоћу да избројим
Кол'ко имаш нога.

Лептир

Е, па то ти могу казат
И издаље малко:
Лептир има шест ножица,
— А сад збогом, Ранко!

НАЈ-
У-
ЖА
ПЕ-
СМА

Пе- Пуж
вам пу-
пе- же
сму уз
нај- ста-
у- бло
жу ру-
о же
пу- вр-
жу. ло
Е, спо-
мој ро.
пу- На
же, врх
на не-
те ће
бе сти-
се ћи
ту ско-
же. ро!"

„Пуж
је
створ
вр-
ло
спор.“

КАД БИХ ЗНАО

Кад бих знао језик лављи,
или крављи,
или мрављи;
кад бих знао језик мачји,
или рачји,
или сврачји;
кад бих знао језик ћукова,
или вукова,
или смукова,
ала бих рикао,
цикао,
пућпурикао,
кукуруикао,
њиштао,
вриштао,
пиштао,
шиштао,
цијукао,
пијукао,
маукао,
арлаукао;
ала бих лајао и гугутао
па макар после довека ћутао.

Фф

(фабрика)

Фф

филм
фењер
штоф
шраф
Софија
кофер

У нашим фабрикама се лије челик.
У нашим фабрикама праве намештај.
У нашим фабрикама се праве аутомобили.
У нашим фабрикама се праве играчке.

Фифи

Једна жена стара
са псом разговара:

- Фифи, гледај право.
- Фифи, дигни реп.
- Фифи, пази дрво.
- Фифи, ниси слеп.
- Фифи, лепо гази.
- Фифи, горе уши.
- Фифи, језик ниже.
- Фифи, ходи ближе.

_ ИНО   _ ИНО

_ ЕС   _ ЕЗ

ср ср

ср ср

фотограф

Филип је фотограф.

Људи воле да се фотографишу.

Филип стави филм у апарат,

и кључе и – лотова.

Фотографије су му увек лепе.

Сви знају фотографа Филипа.

фотограф
Филип
телефонира.

Цц

(цвет)

Њњ

(њива)

Сунце – сунашце
дете – детенце
зрно – зрнце
трава – травица

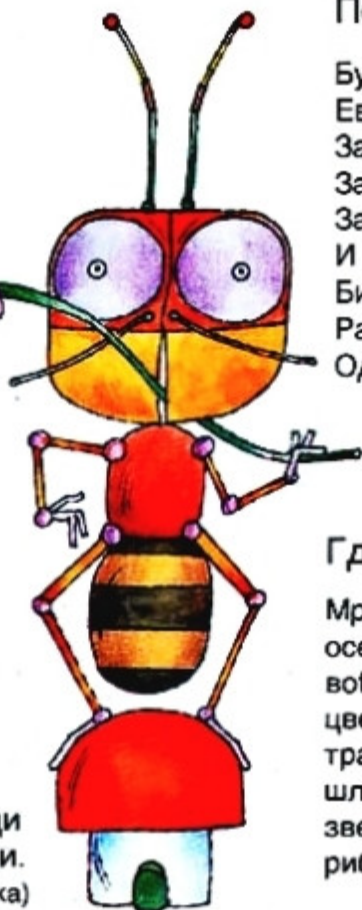
ОТ
КОН

ац

кокодакање
гакање
кукурикање
зујање
крекетање
блејање
рикање
њакање

ЗАГОНЕТКА

Кућица у шумици
на једној ножици.
(Печурка)

После кише

Буји-паји, шумице,
Ево теби кишице:
Засијаће сунце,
Зазујаће пчелице,
Запеваће птичице.
И зелена травица
Биће зецу кућица.
Расцветаће срећа
Од мирисног цвећа.

Где ко живи

Мрав у мравињаку,
осе у осиањаку,
воће у воћњаку,
цвеће у цвећњаку,
траве у травњаку,
шљиве у шљивику,
звери у зверињаку,
рибе у рибњаку.

Уу

Ња

Сања и летица

Сања је добила летицу.

Живела је заворена у кавезу.

Била је жалосна. Није левала.

- Сања, пусти једну летицу!

Она жели слободу - каже мама.

Сања пусти летицу.

Летица је полетела високо према небу.

Сања је дуго слушала њену

веселу песмицу.

Са
Ми
Ма
Нана

Њ а

Овака летица сваке јатку лети.

ПАЧИЈА ШКОЛА

„Јесте л' чули, кумо,
— верујте, без шале —
отвара се школа
за пачиће мале.“

Тако је и било,
— верујте, без шале —
отворила с' школа
за пачиће мале.

Сви пачићи дошли,
на скамијам' стоје;
стари патак метнó
наочаре своје.

Све их је уписаó
у каталог мале,
па их је прозивó,
— верујте, без шале.

Па се онда шетó
с озбиљношћу крутом;
учио их, учио
и књигом и прутом.

Учио их, учио
од среде до петка,
ал' се нису одмакли
даље од почетка.

Није било успеха
учитељском труду,
цела мука његова
остаде залуду.

Ништа више не научи
пачурлија та,
него што је и пре знала:
Га, га, га, га, га!

Јован Јовановић Змај

Љав

Љубав је кад се воле
мама и тата.
Љубав је кад се воле
сестра и брат.
Љубав је кад се воли
друг.
Љубав је кад се воли
домовина.
Љубав је кад се воле
људи.

ЧЕТИРИ ДЕВОЈЦИЦЕ

Иде мама улицом и води четири девојнице.

Мама каже:

– Купићу једну ташну.

Четири девојнице кажу:

– И четири ташнице. И четири ташнице.

Мама каже:

– Купићу један чешаљ.

Четири девојнице кажу:

– И четири чешљића. И четири чешљића.

Мама каже:

– Купићу једну велику мараму.

Четири девојнице кажу:

– И четири мале мараме. И четири мале мараме.

Мама каже:

– Купићу једну рибаћу четку.

Четири девојнице нису ништа рекле.

Ђђ

(ђак)

Џџ

(џак)

ђак
ђачић
смуђ
чађ
лађа
лађар

џип
џин
беџ

Џез
унгла

КОЊАНИК

Ђиха, џиха, четир' ноге,
све четири круте,
Ђиха, џиха, ми идемо
на далеке путе.

ОЈАЧАРЕ, ОЈАЧАРЕ, ЦРНИ ЦАРЕ!

- Ојак добро не вуче - рече мама.
- Позови ојачара Ниџу - каже тата.
- Ојак је много висок - каже мама.
- Ојачар Ниџа има лестве - каже тата.
Ниџа се попео на кров.
Проџарао је жицом ојак неколико пута.
Ојак је био чист.
Само је Ниџин џемпер био сав од чађи.

Ђ
- ак
- он

Џ
- ак
- он

Ц ц

Ц ц

Циво из оџака

Разведри се небо сиво,
превари се врабац Циво,
па излете из оџака,
на олуку да поџака.
Нарогушен, сав у чађи
– иако је с њом у свађи –
дира мацу: „Чик, изађи“.

џанарика
џинџуве
џубре

џивкати
џандрљив
џерџеф

џикљати
џакати
џарати
џбун
џангрисало
џепарош

Циво из оџака

Разведри се небо сиво,
превари се врабац Циво,
па излете из оџака,
на олуку да поџака.
Нарогушен, сав у чађи
– иако је с њом у свађи –
дира мацу: „Чик, изађи!“

АЗБУКА

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Ђђ
Ее	Жж	Зз	Ии	Јј	Кк
Лл	Љљ	Мм	Нн	Њњ	Оо
Пп	Рр	Сс	Тт	Ћћ	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Џџ	Шш

А а   Ђ ђ   В в   Г г   Д д   Џ џ

Љ љ   Е е   Ж ж   З з   И и

Ј ј   К к   Л л   Љ љ   М м

Н н   Њ њ   О о   П п   Р р

С с   Т т   Ћ ћ   У у   Ф ф

Х х   Ц ц   Ч ч   Џ џ   Ш ш

САДА МОГУ СВЕ ШТО ХОЋУ

Научио си да читаш азбуку. Она се зове ћирилица. Ћирилица има тридесет слова. Вук Караџић је рекао: „Пиши као што говориш, а читај као што је написано“. Шта то значи? Разговарај о томе са учитељем.

Вук Караџић је сакупљао народне песме, приче, загонетке и пословице.

Вук Стефановић Караџић

ВУКУ КАРАЏИЋУ

Вук је хтео, где год крене,
да се људи описмене,
за слободу да се боре
и за језик којим зборе.

Осташе нам после Вука
лепа слова и азбука.
Сад их пише свака рука
са радошћу и без мука.

Вук је био добре воље
Вук је био препун среће
кад победи оно боље,
кад се стекне знање веће.

Ранко Симовић

ПОСЛОВИЦЕ

Што можеш данас урадити, не
остављај за сутра.
Своје чувај, а туђе не дирај.
Чистоћа је пола здравља.

ЗАГОНЕТКЕ

Цео дан хода, из куће не изађе. (Пуж)
Ти га ја, ти га ти, ти га нећеш погодити. (Тигањ)
Црвен јарац по пећини скаче. (Језик)

ПИТАЛИЦЕ

Питали миша:
– У којем селу најбоље живиш?
– У оном где нема мачака.
Питао магарац ђака:
– Па шта ћеш ти бити када
непрестано учиш?
– Не знам шта ћу бити, али знам
да нећу бити магарац.

На брду је расло дрво. На њему је висила румена јабука. Наишао је лопов. Попео се на дрво и кад је хтео да дохвати јабуку, грана се затресла и јабука је рекла:

– Нисам ја за тебе.

Откинула се, пала на земљу и почела да се котрља низ брдо. С пропланка су јабуку видели чобани.

– Гле лепе јабуке!

Настала је свађа око тога ко ју је први угледао. Сви потрче према њој. А јабука рече:

– Нисам за вас.

Скрене нагло и откотрља се даље. Котрљала се тако јабука, котрљала и наишла на два путника. Видели је и један и други, и помислили: „Лепе ли јабуке! Узећу је, али да не види мој сапутник!“ А јабука рече:

– Нисам за вас.

Скрене и откотрља се даље преко ливаде. На ливади је спавао дечак, а девојчица је седела поред њега. Угледала је јабуку и рекла:

– О, дивне ли јабуке! Пробудићу брата, па ћемо је заједно појести. А јабука се насмешила:

– Ја сам за вас.

И докотрљала се девојчици у крило.

Драган Лукић

ПЕСМА О БУКВАРУ

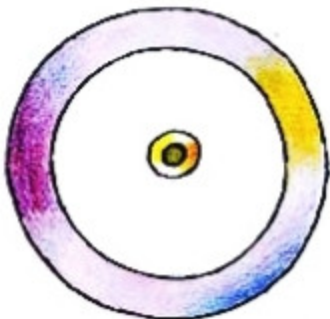
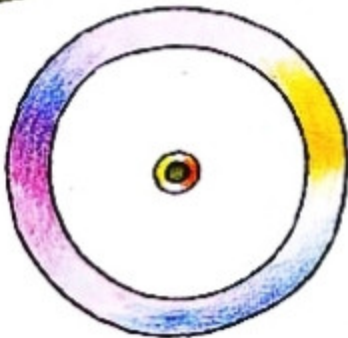
Родило се једно слово
у нечијој малој глави,
једно слово сасвим ново,
знању служи, памет слави.

Где је слово, ту је књига,
где је књига, нема брига,
све богатство и имање
даћу да бих знао знање.

Баш је буквар књига фина
од давнина, од давнина
к'о чаробна врата нека,
иза њих те живот чека.

Свако слово, свако слово
открива ти нешто ново,
свака страна из буквара
нови свет отвара.

Божидар Тимотијевић

ЗЕЦ НА СПАВАЊУ

Наиђе путник крај купусишта. Кад тамо – спава зец.

– Е, баш сам срећан! – рече путник. – Зеца ћу ухватити и продати. Купићу после кокош. Кокош ће ми снети јаја, излећи ће се пилићи. Кад све то продам, купићу козицу. Козица ће расти, а кад порасте велика, имаће јариће. Све ћу их продати па ћу купити теле. Кад теле порасте и постане крава, продаћу је и купити ждребе. Ждребе ће порасте и постаће леп коњ. Ја ћу га појахати као прави делија. Појахати и викнути: „Би-и-и-и“.

Од тог се викања зец пробуди, па побеже преко поља. А путник остаде и без зеца и без коња.

Народна прича

Шта је то купусиште?
О чему је путник маштао?
Да ли му се то остварило? Зашто?
Шта би ти урадио да си био уместо путника?

на
пре — спавати
у

спаваоница
спаваница
спавач
спавачица
спаванье

ЗИМСКА ПЕСМА

Зима, зима – е, па шта је,
ако је зима, није лав!
Зима, зима – па нека је,
не боји се ко је здрав.

А шта може зима мени,
шта ми може, шта ми сме?
Нек ми носић поцрвени,
ето то је, то је све!

Јован Јовановић Змај

Зашто волиш зиму?
Покушај да опишеш падање снега.
Које радости доноси зима?

СНЕЖНА ШАЛА

Две звездице летелице – сасвим мале,
сасвим беле, две сестрице – пахуљице на
шал секи долетеле. Па се хвали сека бати, па
се хвали мами, тати, па се хвали редом свима
како диван поклон има.

Дичила се не задуго – звездице су, шта би
друго, звездице су, нежне, беле, и са шала
одлетеле.

Никола Јорковић

Бела
Нежна
Лепршава
Снежна

ПАХУЉБА

је задрхтала у ваздуху.
је слетела на шал.
је слична сјајној звезди.
се истопила.

КАКО СУНЦЕ СПАВА

Љиљана је у гостима код баке у селу.

Предвече је Љиљана замолила баку да мало прошетају, као што мама и она шетају код куће, у граду. Бака је, истина, била уморна, али је, ипак, пристала. Узела је унуку за руку и с њом изашла на оближње брдо. Испод њега, на железничкој станици, хуктала је локомотива маневарка; још даље, према западу, у подножју планине, испод зелених воћњака, уздизала се велика тврђава, а иза ње је залазило округло и црвено Сунце. Гледала је Љиљана Сунце, гледала, и би јој жао што оно клизну за планину. Тада јој бака рече:

– Е, доста смо шетале и гледале. Хајдемо сада кући.

– Али, бако, ја бих још гледала – молила је мала Љиљана.

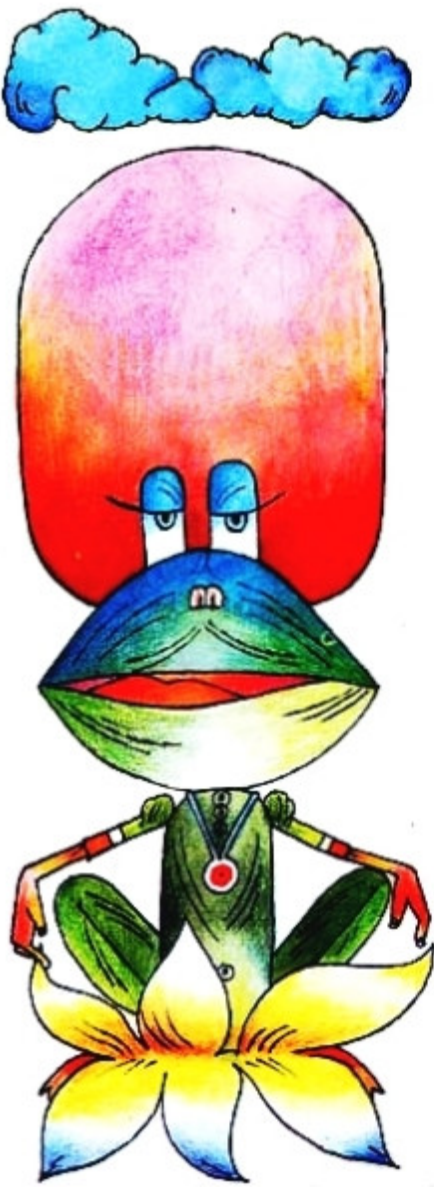
– Још гледала! – чуди се бака. – Шта би ти још гледала? Морамо ићи! Ево и мрак се спушта. Зар не видиш да се и Сунце уморило и отишло да спава.

– Отишло да спава! – прошапута девојчица и упути се с баком кући.

Касније, кад се уноћило, жабе су почеле увелико да крекећу. Слушала их Љиљана у постељи, слушала, па ће најзад својој баки:

– Јао, бако, што је Сунце заспало тврдим сном! Слушај само како хрче! ...

Алекса Милош

СО И СУЊБЕР

Магарац носио врећу соли. Кад је прелазео преко реке, оклизнуо се и пао у воду. Чим је устао и пошао, осети да му је терет много лакши.

— Баш је добро, — рече магарац — увек ћу тако радити.

После неког времена магарац је опет прелазео преко реке. На леђима је носио велики нарамак сунђера. Он помисли да опет олакша терет, па леже у воду. Али кад устаде, тешком муком изиђе на обалу.

Лав Толстој

РЂАВА ШАЛА

Било једно чобанче. Оно је мислило да сме лагати у шали, па стане једном викати: „Вуци! Вуци! Помагајте, људи!“. Кад су му други чобани дотрчали у помоћ, оно им се смејало како их је преварило.

Једанпут заиста дођу вуци, а оно опет стаде викати: „Вуци! Вуци! Помагајте, људи!“ Али му сад чобани нису дошли у помоћ јер су мислили да их опет вара. Вуци му нападну овце и многе покољу.

Ко једанпут слаже, други пут му се не верује.

Народна прича

ВРАБАЦ И АВИОН

На једно поље спустио се авион. До-
летео је врабац и стао је на крило авиона.
Две птице су овако разговарале:

Врабац: Ко си ти?

Авион: Ја сам твој велики брат.

Врабац: Откуда си?

Авион: Долетео сам из облака.

Врабац: Имаш ли очи?

Авион: Немам.

Врабац: Како онда видиш?

Авион: Води ме пилот.

Врабац: Шта је то пилот?

Авион: То је човек који ме вози.

Врабац: Имаш ли срце?

Авион: Моје срце је мотор. Док срце
ради, ја летим. Чим се мотор поквари, ја
падам и умирем као птица.

Врабац: Зашто летиш тако далеко?

Авион: Носим путнике и писма.

Врабац: Умеш ли да певаш?

Авион: Умем.

Врабац: Молим те, запевај мало.

Авион је почео јако да хучи. Врабац се
уплаши и побеже.

Ангел Каралијев

Зашто авион каже врапцу да му је он велики брат?
Која је разлика између врапца и авиона?

ПЕТ СВИРАЧА

Мува је дивно свирала на виолини:

– Бззззз!

Жаба је дивно пуњкала у саксофон:

– Креке, креке!

Па је онда жаба прогутала муву да би свирале удвоје:

– Бз, креке, бз, креке!

А рода је дивно ударала у ударалџе:

– Клап, клап, клап!

Па је онда рода прогутала жабу и у жаби муву... Свирале су чаробно утроје:

– Бз, креке, клап, клап!

А крокодил је ударао тасовима:

– Цап!

Па је онда крокодил прогутао роду и у роди жабу и у жаби муву...

Свирали су дивно четворо:

– Клап, креке, бз, клап!

Али однекуд је наишао ловац и грунуо из пушке у бубањ:

– Бум!

А мува:

– Бз!

А жаба:

– Кре!

А рода:

– Клап!

А крокодил:

– Цап!

Сви су се нашли у ловчевој торби...

Ловац од среће пуца из пушке у бубањ:

– Бум, бум, бум!

А у торби му цео оркестар, њих четворо – и он пети...

Враћају се ловчевој кући и свирају сложено:

– Бз, креке, клап, бум, цап!

ЈАСНА ПОЗДРАВЉА ДОМОВИНУ

Јасна са татом путује возом и са прозора вагона маше руком.

Тата пита Јасну:

- Кога то, Јасна, поздрављаш?
- Чобанина на ливади . . .

И опет тата пита:

- А коме сада машеш руком?
- Шефу мале железничке станице.

Онда је устао са седишта па је и он стао крај прозора. Поред пруге нема никога. Само усамљена стабла машу зеленим рукама. И само се жито љуљушка и клања. А Јасна и даље поздравља. Тата је опет пита:

– Коме сада машеш, Јасна?

– Поздрављам жито, поздрављам птице. Поздрављам шуму. И децу, и краве, и ветар, и реку, и облаке – задихала се Јасна и маше обема рукама. Хтела је све да поздрави, целу нашу лепу домовину . . .

Драган Лукић

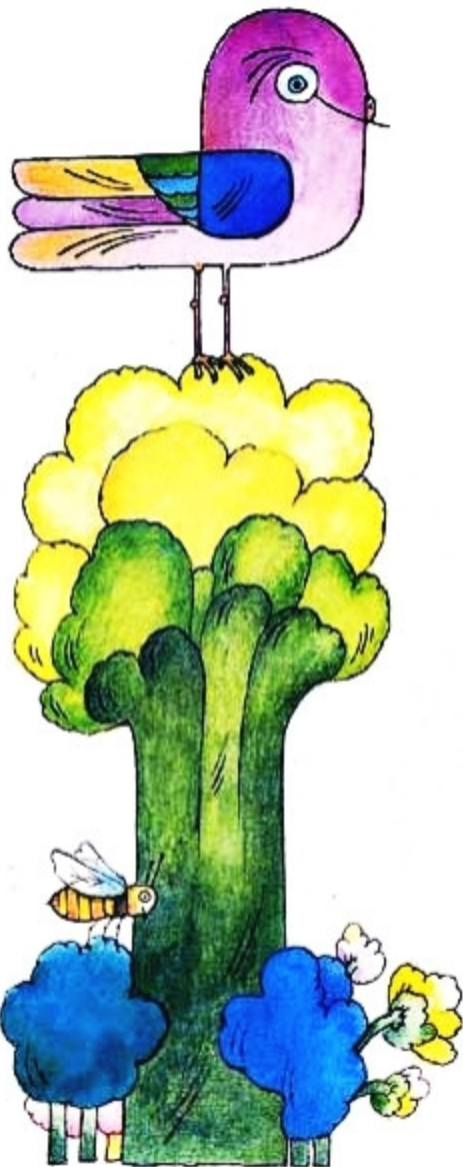
СВЕТИ САВА И ЋАЦИ

Свети Сава био је и учитељ. Једном његовом ђаку, једанпут, нестане посуда меда. Да би пронашао крадљивца, Свети Сава узвикне гласно својим ђацима: „Ко је украо мед пашће му данас пчела на капу“. Кад су ђаци после изашли на ручак, онај што је украо био мед непрестано се пазио да му пчела не падне на капу, и тако је у крађи ухваћен.

Народна прича

ГОЛУБ И ПЧЕЛА

Пошла пчела на поток да се напије воде. Слетела је на један камен и почела пити. Оклизнула се с камена, пала у воду и почела се давити.

То је видео голуб с гране. Тргуо је кљуном један листић с дрвета и бацио га пчели. Пчела се попела на лист. Крила су јој се осушила и она је одлетела.

Другог дана дошао је ловац у шуму. Опазио је голуба на грани, па нанишанио пушком на њега. Видела то пчела и слетела ловцу на руку. Бојећи се да га пчела не уједе, ловац је махнуо руком, а голуб је одлетео.

Народна прича

Шта се десило пчели?

Шта је урадио голуб?

Како је пчела узвратила голубу?

Шта закључујеш из ове приче?

ПОСЛОВИЦЕ

Ко добро чини, боље дочека.

Учини добро, не кај се; учини зло, надај се.

НЕЋЕ УВЕК ДА БУДЕ ПРВИ

МАМА: Децоооо! Дођите!

СИН: Молим, мама?

КЋИ: Ево ме, мама!

МАМА: Ко ће од вас двоје да полиже из чиније фил за тарту што сам правила?

СИН: Ја ћу, мама! Ја сам први рекао!

КЋИ: Увек си ти први!

СИН: У! Па викни ти прва. Ко је први, тај је победник.

МАМА: Добро, добро! Не свађајте се! Ко ће да поједе ову половину поморанџе што ми је остала од торте?

СИН: Ја ћу, мама! Ја сам први рекао!

КЋИ: Опет он! — Нећу! — Зашто увек он?

СИН: Одмах кукаш, као да сам ти ја крив што споро вичеш!

МАМА: Добро, а ко ће да оде у подрум за дрва? (Тишина) Шта је сад? (Тишина). Шта је, Милица? — (Тишина) Шта је, Владо?

СИН: Нећу да Милица каже да увек ја први вичем . . . Ето, пуштам јој нека и она једном буде прва, нисам ја толико брбљив.

Александар Поповић

СРЕЋНА НОВА ГОДИНА

Трепти звезда плавим оком
на небу високом,
пршти, пршти бела стаза,
ево Деда Мраза.

На шубари му снег,
а иње у коси,
отвор'те му широм врата,
поклоне вам носи.

Мени лутку белу што уме да спава,
мени пушку праву да убијем лава.
Мени лопту гумену.
Мени лук и стрелу.

Мени пушку.
Мени лопту.
Мени лутку белу.

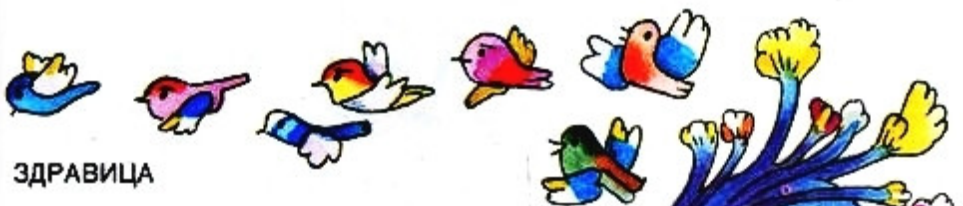
Свима много радости,
игре и песама.
Срећна Нова година
и нама и вама.

Душан Радовић

Опиши новогодишњи празник.
Опиши Деда Мраза.
Да ли си некоме послао честитку за Нову
годину?

ЗДРАВИЦА

Све што расте, хтело би да расте.
Нека расте,
и треба да расте.
Све што цвета,
хтело би да цвета.
Нека цвета,
и треба да цвета . . .

Све што лети, хтело би да лети.
Нека лети,
и треба да лети.
Све што пева,
хтело би да пева.
Нека пева,
и треба да пева . . .

Певати, певати, лепо је певати!
Живети, живети, лепо је живети!

Душан Радовић

Ова песма је пуна радости. Покушај да их опишеш.
Зашто песник каже: „Све што расте, хтело би да расте“?
Шта тебе чини радосним?
Зашто се песма зове *Здравица*?

по
из
пре
над
с
у
уз

ЛЕТЕТИ

КОЛО

Коло, коло,
наоколо,
виловито,
плаховито,
наплетено,
навезено,
окићено,
зачињено,
брже, браћо, амо, амо,
да се скупа поиграмо!

Бранко Радичевић

ХАЈДЕ ДА РАСТЕМО

До стола
До столице
До кашике
До полице
Растимо
Са ластама ластимо
Соколице
Делије
Доколићи
Јуначине
Не бирајмо начине
Растимо
До тацне
До плафона
До матуре
Телефона
До дугачких панталона
Растимо
Са ластама ластимо
Хајделије
Хајдуци
Хајдетићи
Јуначине
Не бирајмо начине
Растимо
До ветра
До крова
До љубави
До лова
До последњег милиметра
Растимо

ISBN 86-17-06475-7

K. B. 11110

